

Ihmislunnon ymmärtäminen

”Ja Herra Jumala muovasi maan tomusta ihmisen ja puhalsi hänen sieraimiinsa elämän henkäyksen. Näin ihmisestä tuli elävä olento.” (1. Moos. 2:7.)

Avaintekstit:

1. Moos. 1:24-27;
1. Moos. 2:7, 19;
Matt. 10:28;
Saarn. 12:1-7;
1. Kun. 2:10;
1. Kun. 22:40.

Jännite Jumalan sanan, ”olet kuoleman oma” (1. Moos. 2:16, 17), ja Paholaisen väärennetyn lupauksen, ”ette te kuole” (1. Moos. 3:4), välillä ei rajoittunut vain Eedenin puutarhaan. Sama jännite on jatkunut kautta historian.

Monet ihmiset koettavat sovittaa Paholaisen sanoja yksin Jumalan sanojen kanssa. Heille varoitus kuolemasta viittaa vain heidän katoavaiseen ruumiiseensa, kun taas lupaus ”ette te kuole”, on viittaus kuolemattomaan sieluun tai henkeen.

Tällainen lähestymistapa ei kuitenkaan toimi. Voitaisiinko Jumalan ja Paholaisen vastakkaisia lausuntoja mitenkään sovittaa yhteen? Onko olemassa aineetonta sielua tai henkeä, joka jatkaa tietoisuuden tilassa sen jälkeen, kun ruumis on kuollut? Näihin kysymyksiin on yritetty moneen kertaan vastata filosofian ja jopa tieteen näkökulmista. Meidän kristittyinä, jotka perustamme uskomme Raamattuun, on kuitenkin tiedostettava se, että vain kaikkivaltias Jumala, joka loi meidät, tuntee meidät täydellisesti (ks. Ps. 139). Niinpä vain hänen sanansa meille, Raamattu, voi antaa vastauksia näihin elintärkeisiin kysymyksiin.

Tällä viikolla tarkastelemme, kuinka Vanha testamentti määrittelee ihmislunnon ja ihmisen tilan tämän kuollessa.

15.10. Polunkävijäpäivä
15.10. Kansainvälinen profetian hengen päivä
Tämä tutkistelu on sapatiksi 15.10.2022

"ELÄVÄ OLENTO"

Lue 1. Moos. 1:24-27 ja 1. Moos. 2:7, 19. Mitä yhtäläisyyksiä ja eroja on siinä, miten Jumala loi eläimet ja miten ihmiset? Mitä 1. Moos. 2:7 kertoo ihmisluonnosta?

Kuudentena luomisviikon päivänä Jumala kutsui eloon maa-eläimet ja ensimmäiset ihmiset, ensimmäisen pariskunnan (1. Moos. 1:24-27). Jumala "muovasi maasta kaikki villieläimet ja kaikki taivaan linnut" (1. Moos. 2:19). Hän myös "muovasi maan tomusta ihmisen" (1. Moos. 2:7).

Vaikka sekä eläimet että ihminen muovattiin maasta, ihmisen muovaaminen erosi eläinten muovaamisesta kahdella tavalla. Ensinnäkin Jumala muotoili ihmisen fyysisesti ja sitten hän "puhalsi hänen sieraimiinsa elämän henkäyksen. Näin ihmisestä tuli elävä olento" (1. Moos. 2:7). Ihminen oli fyysinen kokonaisuus ennen kuin hänestä tuli elävä olento. Toiseksi Jumala teki ihmisestä sekä miehen että naisen aivan Jumalan oman kuvan mukaisesti (1. Moos. 1:26, 27).

1. Moos. 2:7 selittää, että Aadamin fyysisen ruumiin täyttäminen "elämän henkäyksellä" teki hänestä "elävän olennon" tai kirjaimellisesti "elävän sielun" (VKR). Kenelläkään meistä ei siis ole sielua, joka olisi olemassa ilman ruumista. Pikemminkin jokainen meistä on elävä olento tai elävä sielu. Väite siitä, että sielu olisi tietoinen kokonaisuus, joka olisi olemassa irrallaan ruumiista, on pakanallinen, ei raamatullinen ajatus. Ihmisluonnon todellinen ymmärtäminen estää meitä hyväksymästä suosittua käsitystä aineettomasta sielusta ja tuon käsityksen mukana tulevia muita vaarallisia valheita.

Ei ole olemassa tietoista, ihmisruumiin kokonaisuudesta erotettua, erillistä sielua. Jumala loi meidät kunnioitusta herättävällä ja ihmeellisellä tavalla, eikä meidän pidä spekuloida sen yli, mitä Raamatussa asiasta oikeasti paljastetaan. Elämä itsessään on suuri mysteeri (tieteentekijät eivät ole vielä löytäneet yksimielisyyttä siitä, mitä tarkoittaa, että joku on elossa), ja vielä salaperäisempää on tietoisuuden luonne. Miten reilun kilon painoiset aivot, jotka ovat hermokudosta (soluja ja kemikaaleja), voivat pitää sisällään aineettomia asioita, kuten ajatuksia ja tunteita? Aihetta tutkineet myöntävät, ettemme todellisuudessa tiedä.

Miksi meidän tulisi iloita paitsi elämän lahjasta myös ikuisen elämän lahjasta, joka on vielä suurempi ihme?

**”SE SIELU,
JOKA
SYNTIÄ
TEKEE -
SEN ON
KUOLTAVA.”**

Lue Hes. 18:4, 20 (VKR) ja Matt. 10:28. Miten jakeet auttavat meitä ymmärtämään ihmissielun käsitettä?

Elämä synnin maailmassa on haurasta ja ohikiitävää (Jes. 40:1-8). Mikään synnin saastuttama ei voi olla luonteeltaan ikuista. ”Yhden ainoan ihmisen teko toi maailmaan synnin ja synnin mukana kuoleman. Näin on kuolema saavuttanut kaikki ihmiset, koska kaikki ovat tehneet syntiä.” (Room. 5:12.) Kuolema on luonnollinen seuraus synnistä, joka vaikuttaa kaikkeen elämään täällä.

Asiaan liittyy kaksi tärkeää raamatullista käsitettä: 1) Sekä ihmiset että eläimet kuolevat. ”Sillä ihmisten ja eläinten kohtalo on yhtäläinen: samalla tavoin kuolevat molemmat, yhtäläinen henki on kaikilla. Ihmisillä ei ole etusijaa eläimiin nähden – -. Kaikki menee samaan paikkaan: kaikki on tullut tomusta ja kaikki palaa tomuun.” (Saarn. 3:19, 20.) 2) Ihmisen fyysinen kuolema tarkoittaa, että hänen olemassaolonsa elävänä sieluna lakkaa. Jumala oli varoittanut Adamia ja Eevaa, että jos he tekisivät syntiä syömällä hyvän- ja pahantiedon puusta, he kuolisivat (1. Moos. 2:16, 17).

Herra vahvisti varoituksen Hes. 18:4, 20 (VKR): ”Se sielu, joka syntiä tekee - sen on kuoltava.” Tästä voidaan tehdä kaksi tärkeää päätelmää: 1) Koska kaikki ihmiset ovat synnintekijöitä, olemme kaikki mukana vääjäämättömässä ikääntymis- ja kuolemisprosessissa (Room. 3:9-18, 23). 2) Raamatun tarjoama sielun käsite vie pohjan siltä suositulta käsitykseltä, että sielu olisi luontaisesti kuolematon. Jos sielu olisi kuolematon ja jatkaisi elämää toisessa ulottuvuudessa kuoleman jälkeen, silloinhan me emme sittenkään kuolisi, eikö vain?

Raamatullinen ratkaisu kuoleman ongelmaan ei ole ruumiittoman sielun muutto joko paratiisiin, kiirastuleen tai helvettiin. Ratkaisu on siinä, että Kristuksessa kuolleet pääsevät osallisiksi lopullisesta ylösnousemuksesta. Kuten Jeesus sanoo: ”Minun Isäni tahtoo, että jokaisella, joka näkee Pojan ja uskoo häneen, on ikuinen elämä. Viimeisenä päivänä minä herätän hänet.” (Joh. 6:40.)

Miksi varmuus Kristuksen toisesta tulemisesta, jonka hänen ensimmäinen tulemisensa tekee varmaksi, (sillä mitä hyötyä ensimmäisestä tulemisesta olisi ilman toista), on niin ratkaisevan tärkeä kaikille, jotka uskovat? Olisiko meillä toivoa ilman Kristuksen paluuta?

**”HENKI
PALAA
JUMALAN
LUO”**

Lue 1. Moos. 2:7 (VKR) ja Saarn. 12:1-7. Millaisen vastakohtaisuuden näet raamatunpaikkojen välillä? Miten nämä tekstit auttavat meitä ymmärtämään paremmin ihmisen tilaa hänen kuollessaan? Vrt. 1. Moos. 7:22.

Raamattu opettaa, että ihminen on sielu (1. Moos. 2:7, VKR), joka lakkaa olemasta, kun ruumis kuolee (Hes. 18:4, 20, VKR).

Entäpä sitten henki? Eikö henki säilytä tietoisuuttaan ruumiin kuoleman jälkeen? Monet kristityt uskovat näin. He perustelevat näkemystään lainaamalla Saarn. 12:7: ”Tomu palaa maahan, josta se on tullut. Henki palaa Jumalan luo, joka on sen antanut.” Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että kuolleen henki, joka palaa Jumalan luo, säilyttäisi tietoisuutensa.

Saarn. 12:1-7 kuvailee dramaattisesti ikääntymisprosessia, joka huipentuu kuolemaan. Jae 7 viittaa kuolemaan luomisprosessin kumoutumisena, joka mainitaan 1. Moos. 2:7. Luomisviikon kuudentena päivänä ”Jumala muovasi maan tomusta ihmisen ja puhalsi hänen sieraimiinsa elämän henkäyksen. Näin ihmisestä tuli elävä olento.” Nyt Saarnaajan kirja kuitenkin kertoo, että tomu palaa maahan ja henki palaa Jumalan luo, joka on sen antanut (12:7). Elämän henki, jonka Jumala puhalsi Aadamin sieraimiin ja jonka hän on antanut kaikille muillekin ihmisolennoille, palaa Jumalan luo eli lakkaa virtaamasta heihin ja heidän kauttaan.

Meidän tulisi pitää mielessämme, että Saarn. 12:7 kuvaillee kaikkien ihmisten kuolemisprosessia eikä siinä tehdä eroa vanhurskaiden ja jumalattomien välillä. Jos kaikkien kuolleen henget jäisivät elämään tietoisina olentoina Jumalan luokse, niin olisivatko silloin jumalattomienkin henget hänen luonaan? Ajatus ei ole sopusoinnussa Raamatun muun opetuksen kanssa. Koska sekä ihmisillä että eläimillä on sama kuolemisprosessi (Saarn. 3:19, 20), kuolema ei ole muuta kuin sitä, että me lakkaamme olemasta eläviä olentoja. Kuten psalmissa sanotaan: ”Kun käännyt pois, ne hätääntyvät, kun otat niiltä elämän hengen, ne kuolevat ja palaavat maan tomuun.” (Ps. 104:29.)

Sanomme, että kuolema on vain osa elämää. Miksi tämä on väärin? Kuolema on elämän vastakohta: elämän vihollinen. Mitä suurta toivoa saamme siis seuraavasta jakeesta? ”Vihollisista viimeisenä kukistetaan kuolema.” (1. Kor. 15:26.)

”KUOLLEET EIVÄT TIEDÄ MITÄÄN”

Lue Job 3:11-13; Ps. 115:17; Ps. 146:4 ja Saarn. 9:5, 10. Mitä voimme oppia näistä raamatunpaikoista ihmisen tilasta hänen kuollessaan?

Jotkut Raamatun kommentaattorit väittävät, että yllä mainittuja runollisella kielellä kirjoitettuja raamatunpaikkoja ei voida käyttää ihmisen kuoleman jälkeisen tilan määrittelyyn. Runous voi tosiaan olla monimerkityksistä, ja se voidaan helposti ymmärtää väärin, mutta ei näiden jakeiden kohdalla. Niiden kieli on selvää ja käsitteet sopusoinnussa muun Vanhan testamentin aihetta käsittelevän opetuksen kanssa.

Job valittaa sitä, että on koskaan syntynytkään, sillä hänen kärsimyksensä ovat niin suuret (niinhän mekin saatamme ajatella omissa kärsimyksissämme). Job ymmärtää, että jos hän olisi kuollut jo syntyessään, hän olisi kuin nukkuva, joka lepäisi haudassaan hiljaa ja rauhassa (Job 3:11, 13).

Ps. 115 määrittelee paikan, jossa kuolleita säilytetään, hiljaisuuden paikaksi, koska “[e]ivät kuolleet ylistä Herraa” (Ps. 115:17). Tämäkään ei kuulosta siltä kuin kuolleet, uskolliset (ja kiitolliset) kuolleet, olisivat taivaassa ylistämässä Jumalaa.

Psalmin 146 mukaan ihmisen henkiset toiminnot lakkaavat kuolemassa: ”Hänen henkensä lähtee, hän tulee jälleen maaksi, ja sinä päivänä kaikki hänen hankkeensa raukeavat.” (Ps. 146:4.) Tämä on täydellinen raamatullinen kuvaus siitä, mitä kuollessa tapahtuu.

Saarnaaja lisää, että ”kuolleet eivät tiedä mitään” ja että haudassa ”ei ole tekoja, ei ajatuksia, ei tietoa, ei viisautta” (Saarn. 9:5, 10). Nämä lausunnot vahvistavat raamatullisen opetuksen siitä, että kuolleet ovat tiedottomassa tilassa.

Raamatun opetuksen kuolleiden tiedottomuudesta ei tulisi aiheuttaa minkäänlaista paniikkia kristittyjen keskuudessa. Ensinnäkään ei ole olemassa ikuista helvetin tulta eikä väli-aikaista kiirastulta, joka odottaisi niitä, jotka kuolevat ilman pelastusta. Toiseksi Kristuksessa kuolleita odottaa ihana palkinto. Ei siis ihme, että “[u]skovalle kuolema on vain lyhyt tuokio. – – Kristitylle kuolema on vain uni, hiljainen ja pimeä hetki. Elämä on kätkeytynä Kristuksen kanssa Jumalassa, ja ’kun Kristus, meidän elämämme, ilmestyy, silloin tekin hänen kanssaan ilmestytte kirkkaudessa’ (Joh. 8:51, 52; Kol. 3:4).” (5AO 338.)

ESI-ISIEN LUONA LEPÄÄMINEN

Lue 1. Moos. 25:8; 2. Sam. 7:12; 1. Kun. 2:10 ja 1. Kun. 22:40. Miten jakeet lisäävät ymmärrystäsi kuolemasta?

Vanha testamentti ilmaisee eri tavoin ajatuksia kuolemasta ja hautaamisesta. "Tulla kootuksi omiensa joukkoon" on yksi tapa ilmaista kuoleman käsitettä. Abrahamista sanotaan, että hän kuoli "elämästä kyllänsä saaneena, ja hänet otettiin isiensä luo" (1. Moos. 25:8). Myös Aaron ja Mooses otettiin isiensä luo (5. Moos. 32:50).

Mitä se, että sekä hyvät että pahat kuninkaat menivät kuollessaan samaan paikkaan, opettaa kuoleman luonteesta? 2. Kun. 24:6; 2. Aik. 32:33.

Toinen tapa kuvailla kuolemaa on todeta, että joku siirtyy "lepäämään esi-isiensä luo". Kuningas Daavidin kuolemasta todetaan, että hän "meni lepoon isiensä luo, ja hänet haudattiin Daavidin kaupunkiin" (1. Kun. 2:10). Samaa ilmaisua käytetään useista muista heprealaiskuninkaista - niin Jumalalle uskollisista kuin uskottomistakin.

Esi-isien luona lepäämisen ajatuksesta voimme tunnistaa kolme merkityksellistä seikkaa: 1) Tajuamme, että jokaiselle koittaa aika, jolloin meidän pitää levätä töistämme ja kärsimyksistämme. 2) Emme ole ensimmäisiä emmekä ainoita, joiden pitää seurata tuota ei-toivottua polkua. Esi-isämme ovat kulkeneet sitä ennen meitä. 3) Kun meidät haudataan heidän lähelleen, emme ole yksin, vaan pysymme yhdessä jopa tiedottoman kuolemamme ajan. Modernien yksilökeskeisten kulttuurien on vaikea ymmärtää tätä, mutta ajatus oli merkityksellinen muinaisina aikoina.

Kristuksessa kuolleet voidaan haudata lähelle heidän rakkaitaan, mutta silti kuolleet eivät kommunikoi keskenään. He pysyvät tiedottomassa tilassa siihen päivään asti, jolloin heidät herätetään syvästä unestaan kohtaamaan rakkaansa, jotka kuolivat uskossa Kristukseen.

Kuvittele, millaista olisi, jos kuolleet katselisivat elossa olevien rakkaidensa kärsivän. Miksi siten ajatus siitä, että kuolleet nukkuvat, voi olla lohdullinen eloon jääneille?

KERTAUS

Lisäaineistoa: Lue Ellen G. White, *Suuri taistelu*, nettiversio, s. 628-650 tai *Alfa ja omega*, osa 8, s. 44-60 tai *Suuri taistelu*, s. 521-539 tai *Suuri taistelu*, taskup., s. 340-350.

Jos sinut on joskus leikkauksessa nukutettu, sinulla voi olla jonkinlainen käsitys siitä, millaista kuolleiden tila on. Ero on siinä, että nukutettunakin sinulla on aivotoimintaa. Kuvittele, millaista on kuolleilla, kun kaikki aivotoiminta ja muukin toiminta lakkaa täysin. Heidän kokemuksensa kuolemasta on se, että he sulkevat silmänsä ja seuraava asia, jonka he tiedostavat, on joko Jeesuksen toinen tuleminen tai hänen paluunsa tuhatvuotiskauden jälkeen (ks. Ilm. 20:7-15). Siihen asti kaikki kuolleet, niin vanhurskaat kuin jumalattomatkin, lepäävät haudoissaan ajan, joka tulee tuntumaan heistä vain silmänräpäykseltä. Niille meistä, jotka olemme elossa, kuolema tuntuu kestävästä pitkän aikaa. Eläville se on pitkä aika, mutta kuolleille se kestää vain hetkisen.

”Jos olisi totta, että kaikkien ihmisten sielut menisivät kuoleman hetkellä suoraan taivaaseen, eikö olisi parempi kuolla kuin elää? Tämä uskomus onkin johtanut monet päättämään päivänsä. Kun vaikeudet, hämmennys ja pettymykset ovat tuntuneet voittamattomilta, on tuntunut helpolta katkaista elämän hauras lanka ja lentää pois ikuisen maailman autuuteen.” (ST nettiversio, s. 638.)

”Mistään Pyhässä Raamatussa ei löydy sellaista tekstiä, joka sanoisi, että vanhurskaat saavat palkintonsa ja jumalattomat rangaistuksensa kuoleman hetkellä. Patriarkat tai profeetat eivät anna tällaista vakuutusta. Kristus ja hänen apostolinsa eivät edes vihjaa sellaisesta. Raamattu opettaa selvästi, etteivät kuolleet pääse heti taivaaseen. Heidän kuvaan nukkuvan ylösnousemukseen asti.” (ST nettiversio, s. 649, 650.)

Keskustelunaiheita:

1. Teoria sielun luontaisesta kuolemattomuudesta on vallannut maailman. Sillä on ollut lukematon määrä seurannaisvaikutuksia. Miksi sanomamme kuolleiden tilasta on niin tärkeä ja miksi se, vaikka onkin ihanaa opetusta, kohtaa niin paljon vastustusta jopa kristittyjen keskuudessa?

2. Miten ymmärryksemme kuolleiden tilasta tulisi suojella meitä siltä, mikä saattaa ”ilmestyä” silmiemme edessä?